VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 19)
z dnia 11 stycznia 2012 r.

Komisja Finansów Publicznych (nr 19)

11 stycznia 2012 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 (druk nr 44) o:

I. opinię Komisji Gospodarki o:

1. części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

2. części budżetowej 49 – Urząd Zamówień Publicznych,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

3. części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

4. części budżetowej 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje celowe z zał. nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

5. części budżetowej 20 – Gospodarka,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

6. części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 33, 60 i 62,

7. części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 100 – Górnictwo i kopalnictwo,
a) dochody z zał. nr 1,
– 150 – Przetwórstwo przemysłowe,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje celowe z zał. nr 8,
– 500 – Handel,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

8. przychodach i wydatkach państwowych funduszy celowych z zał. nr 6 – plan finansowy Funduszu Kredytu Technologicznego,

9. planach finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 12,

– Agencji Rezerw Materiałowych,
– Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,

10. planach finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:
– Urzędu Dozoru Technicznego,
– Polskiego Centrum Akredytacji,

II. opinię Komisji Gospodarki oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o:

1. części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

2. części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20,

3. części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10.

III. opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o:

1. części budżetowej 28 – Nauka,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

2. części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

3. części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 54,

4. części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 730 – Nauka,
a) wydatki z zał. nr 2,
b) dotacje celowe z zał. nr 8,

5. przychodach i wydatkach państwowych funduszy celowych z zał. nr 6 – plan finansowy Funduszu Nauki i Technologii Polskiej,

6. planach finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 12,
– Narodowego Centrum Nauki,
– Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,

7. części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

8. części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk,
a) wydatki z zał. nr 2,

b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8,

9. części budżetowej 30 – Oświata i wychowania,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,

IV. opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o:

1. części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej,
a) wydatki z zał. nr 2,

b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10, 11, 26, 37, 44, 49, 65 i 74,

c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 801 – Oświata i wychowanie,
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 10,
– 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza,
a) wydatki z zał. 2,
b) dotacje celowe z zał. nr 8.

W posiedzeniu wzięli udział: **Maciej Grabowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Grażyna Henclewska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Witold Jurek** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Lilla Jaroń** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Piotr Litwa** prezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami, **Marek Woszczyk** prezes Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami, **Alicja Adamczak** prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Janina Popowska** prezes Głównego Urzędu Miar wraz ze współpracownikami, **Tomasz Schweitzer** prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego wraz ze współpracownikami, **Jacek Bąkowski** prezes Agencji Rezerw Materiałowych wraz ze współpracownikami, **Bożena Lublińska-Kasprzak** prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Kozak** zastępca prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz ze współpracownikami, **Izabela Jakubowska** zastępca prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wraz ze współpracownikami, **Bogusław Piasecki** zastępca prezesa Urzędu Dozoru Technicznego wraz ze współpracownikami, **Zdzisław Hensel** kanclerz Polskiej Akademii Nauk wraz ze współpracownikami, **Leszek Grabarczyk** zastępca dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, **Tomasz Bzukała** p.o. zastępcy dyrektora do spraw administracyjnych Narodowego Centrum Nauki oraz **Marek Suliński** doradca ekonomiczny w Najwyższej Izbie Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska, Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Jacek Markiewicz** – legislator z Biura Legislacyjnego, **Monika Stachurska-Waga** – starszy specjalista do spraw finansów publicznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Witam wszystkich obecnych. Stwierdzam kworum.

Porządek obrad dzisiejszego posiedzenia przewiduje jeden punkt, a mianowicie omówienie części budżetowych w związku z projektem ustawy budżetowej (druk nr 44). Dzisiaj będziemy omawiać opinię Komisji Gospodarki, łączną opinię Komisji Gospodarki oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, łączną opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Opinie te dotyczą poszczególnych części budżetowych, których dysponentami jest Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz instytucje nadzorowane przez owe ministerstwa. Chciałbym zapytać, czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji.

Przypomnę, że tryb postępowania, tryb naszej prac w tym cyklu posiedzeń Komisji Finansów Publicznych wygląda tak, że przy omawianiu poszczególnych części budżetowych najpierw prosimy o opinię sejmowej komisji branżowej na temat części budżetowej. Przedstawia ją desygnowany przedstawiciel komisji branżowej. Następnie wysłuchujemy koreferatu przedstawionego przez wyznaczonego członka Komisji Finansów Publicznych. Następnie mamy turę pytań i wypowiedzi ze strony posłanek i posłów, członków Komisji Finansów Publicznych. Na pytania odpowiadają następnie przedstawiciele instytucji, dysponentów poszczególnych części budżetowych. Na tym omawianie danej opinii kończymy.

Zarówno opinie, jak i opinie Biura Analiz Sejmowych na temat poszczególnych części budżetowych były państwu posłom udostępnione we wcześniejszym terminie. Informacje te są dostępne dla posłów. W związku z tym przechodzimy do realizacji porządku dziennego.

W pierwszej kolejności będziemy rozpatrywać opinię Komisji Gospodarki o częściach budżetowych 60, 49, 50, 53, 20, 83, 85 oraz na temat przychodów i wydatków państwowych funduszy celowych z zał. nr 6, na temat planów finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 12 oraz planów finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14.

W tej części naszego posiedzenia uczestniczą przedstawiciele instytucji rządowych. Pan minister Maciej Grabowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Witam, panie ministrze. Pani Grażyna Henclewska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki. Witam panią minister. Pan Piotr Litwa, prezes Wyższego Urzędu Górniczego. Pani Izabela Jakubowska, wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych. Pani Małgorzata Kozak wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Pan Jacek Bąkowski, prezes Agencji Rezerw Materiałowych. Pani Bożena Lublińska-Kasprzak, prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Pan Bogusław Piasecki, wiceprezes Urzędu Dozoru Technicznego. Pan Witold Jurek, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pani minister Lilla Jaroń, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Pani Janina Popowska, prezes Głównego Urzędu Miar. Pan Tomasz Schweitzer, prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Pan Marek Woszczyk, prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Pani Alicja Adamczak, prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. Wszystkich gości witam na posiedzeniu naszej Komisji.

Chciałbym teraz prosić o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki panią posłankę Mirosławę Nykiel. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Mirosława Nykiel (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, koleżanki i koledzy parlamentarzyści, drodzy goście. Komisja Gospodarki na swoim posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2011 roku rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej na rok 2012 (druk nr 44) w zakresie części budżetowej 20 – Gospodarka, wraz z załącznikami nr 1, 2, 8 i 10, części budżetowej 49 – Urząd Zamówień Publicznych, wraz z załącznikami nr 1, 2 i 10, części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki, wraz z załącznikami nr 1, 2, i 10, części budżetowej 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wraz z załącznikami nr 1, 2, 8 i 10, części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy, wraz z załącznikami nr 1, 2, i 10, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 33, 60 i 62, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów: Górnictwo i kopalnictwo, Przetwórstwo przemysłowe i Handel, przychodów i wydatków państwowych funduszy

celowych z załącznika nr 6, planów finansowych agencji wykonawczych z załącznika nr 12, planów finansowych państwowych osób prawnych z załącznika nr 14 oraz dochodów budżetu środków europejskich z załącznika nr 3.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami oraz wysłuchaniu szczegółowych informacji dysponentów poszczególnych części budżetowych Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy budżetowej na rok 2012 w zakresie wyżej wymienionych części budżetowych, z wyjątkiem projektu budżetu w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki.

Komisja wnosi o zwiększenie wydatków Urzędu Regulacji Energetyki o 2000 tys. zł w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki, dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej na wydatki majątkowe i bieżące. Kwotę tę Komisja proponuje uzyskać poprzez zmniejszenie wydatków o 2000 tys. zł w części 20 – Gospodarka, dział 500 – Handel, rozdział 50005 – Promocja eksportu z wydatków bieżących. Proponuje się zwiększenie budżetu Urzędu Regulacji Energetyki w części 50 o kwotę 2000 tys. zł, w tym wzrost wydatków majątkowych o 120 tys. zł, wzrost wydatków bieżących o 1880 tys. zł, w tym wzrost wydatków na wynagrodzenia o 1338 tys. zł, wzrost wydatków na pochodne o 235 tys. zł, wzrost pozostałych wydatków bieżących o 307 tys. zł z przeznaczeniem na techniczne uzbrojenie jednego stanowiska pracy w skali roku, to jest zabezpieczenie stanowiska pracy w meble, sprzęty i materiały biurowe, opłacenie dodatkowej powierzchni biurowej wraz z opłatami eksploatacyjnymi i usługami utrzymania czystości, usługami pocztowymi, telefonami, delegacjami służbowymi i zagranicznymi, szkoleniami, a także badaniami z zakresu medycyny pracy oraz odpisami na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Szanowni państwo, w związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2012 roku przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o efektywności energetycznej niezbędne jest przeznaczenie dodatkowych środków dla Urzędu Regulacji Energetyki. Zgodnie z oceną skutków regulacji ustawy wzrost zatrudnienia w Urzędzie Regulacji Energetyki oszacowano na dwadzieścia etatów kalkulacyjnych. W projekcie ustawy budżetowej nie uwzględniono dodatkowych środków dla pracowników służby cywilnej na realizację nowych zadań nałożonych ustawą oraz wydatki bieżące i majątkowe. Zdaniem Komisji obecnie należy uzupełnić ów brak, gdyż powodzenie realizacji ustawy zależy od możliwości obsługi administracyjnej kilku określonych w niej procedur i tym samym wygenerowania nowej jakości obsługi poprzez zwiększenie obsady administracyjnej Urzędu Regulacji Energetyki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, pani poseł. Z ramienia Komisji Finansów Publicznych koreferat do opinii wygłosi pan poseł Elsner. Bardzo proszę.

Poseł Wincenty Elsner (RP):

Chciałbym przedstawić bardzo zwięzłą, przekazaną mi przez pana posła Sławomira Kopycińskiego, opinię na temat procedowanych w tym momencie części budżetowych, leżących w kompetencji Komisji Gospodarki. Koreferent przekazał, że po zapoznaniu się z opinią Komisji Gospodarki nie wnosi istotnych zastrzeżeń do przedstawionej opinii, ma jednak dwie uwagi.

Pierwsza uwaga była już podnoszona przez Biuro Analiz Sejmowych. Dotyczy ona wątpliwości co do wysokości dochodów zaplanowanych przez Urząd Regulacji Energetyki. W związku z tym, że wykonanie w zeszłym roku wynosi 91.000 tys. zł, a zaplanowana jest kwota 86.000 tys. zł, plan dochodów będzie o 5,5% wyższy od zaplanowanego. Na 2012 rok zaplanowano dochody w wysokości podobnej jak w roku 2011. W związku z tym Biuro Analiz Sejmowych podnosi – koreferent podziela ową wątpliwość – czy nie należało dochodów ustalać na podstawie przewidywanego wykonania za rok 2011, zwłaszcza że 99,9% ogółu dochodów stanowią wpływy z opłat licencyjnych. W związku ze wzrostem w 2011 roku cen nośników energii, paliw, gazu, energii elektrycznej w konsekwencji wzrosną też ceny pozwoleń koncesyjnych. Można przypuszczać, że wykonanie planu dochodów na rok 2012 będzie nie niższe niż wykonanie z 2011 roku.

Koreferent podziela też wniosek Komisji Gospodarki dotyczący przesunięcia kwoty 2000 tys. zł z części 20 – Gospodarka, dział 500 – Promocja eksportu z wydatków bie-

żących do Urzędu Regulacji Energetyki. Związane jest to z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2012 roku przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o efektywności energetycznej. Koreferent wniosek Komisji Gospodarki uznaje za słuszny.

Ze swojej strony chciałbym jeszcze dodać pytanie do przedstawiciela Komisji Gospodarki oraz przedstawiciela Urzędu Regulacji Energetyki. Skoro prawdopodobne jest wyższe o kilka procent, kilka milionów, wykonanie dochodów niż jest to zaplanowane, dlaczego nie wzięto pod uwagę możliwości autopoprawki Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie przewidywanych dochodów tak, aby pokryć zwiększone wydatki związane z wejściem w życie nowej ustawy i kwotę 2000 tys. zł wykorzystać ze zwiększonych dochodów, a nie przesuwać ją z promocji eksportu? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, panie pośle. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos na temat opinii Komisji Gospodarki? Pani posłanka Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Mam krótkie pytanie dotyczące rezygnacji z dochodów od spółek Skarbu Państwa. Jedna spółka to Węglokoks, a druga to Jastrzębska Spółka Węglowa. Na rok 2012 planowane są zdecydowanie mniejsze dochody w części 20. Jest to uzasadnione między innymi rezygnacją z dochodów od spółek. Chciałabym podkreślić, że w roku 2011, po trzech kwartałach zysk netto Jastrzębskiej Spółki Węglowej przekroczył kwotę 1.100.000 tys. zł. Skąd taka decyzja? Dlaczego w tym momencie, w okresie kryzysu została podjęta taka decyzja?

Druga sprawa. Czym ministerstwo uzasadnia tak duży wzrost wydatków, aż o 28%? Jest to wyjątkowo wysoki wzrost w porównaniu do innych resortów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę innych zgłoszeń. Zatem w pierwszej kolejności chciałbym poprosić przedstawiciela ministra gospodarki, panią minister Henclewską o ustosunkowanie się do spraw podniesionych przez obu referentów i pytań pani posłanki Zuby.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Grażyna Henclewska:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Szanowna Komisjo. Jeżeli chodzi o pierwszy problem dotyczący zmniejszenia w pozycji dotyczącej handlu, w części dotyczącej promocji, wydatków bieżących, to w tym przypadku chciałabym powiedzieć, że wydatki, które są zaplanowane zgodnie z projektem ustawy, wynoszą 11.570 tys. zł. Są to środki przeznaczone na działalność promocyjną wydziałów promocji handlu i inwestycji, które funkcjonują poza Polską, na pomoc publiczną de mininis. Oczywiście jest to propozycja i decyzja zależy od Wysokiej Komisji. Zmniejszenie to jest rozwiązaniem trudno akceptowalnym, ponieważ kwoty, które dotychczas były przekazywane na działalność, nie w pełni pokrywały potrzeby, jakie zgłaszały wymienione jednostki. Kwoty te nie zapewniały pełnej realizacji wszystkich zadań, za które odpowiada minister gospodarki.

Jeżeli chodzi o pytanie pani poseł dotyczące dochodów Węglokoksu i Jastrzębskiej Spółki Węglowej, to w pierwszym przypadku chciałabym powiedzieć, że zarząd Węglokoksu w swojej prognozie zysku na 2012 rok nie przewiduje dywidendy. Jeżeli chodzi o drugą spółkę, Jastrzębską Spółkę Węglową, to w tej chwili trwa proces jej prywatyzacji. W związku z tym w okresie przygotowywania budżetu trudno było tej jednostce stwierdzić, czy będzie możliwa dywidenda czy nie.

Właściwie tyle mam do wyjaśnienia, jeżeli chodzi o zadane pytania. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Przepraszam, koledzy mi podpowiadają, że była jeszcze podniesiona przez panią poseł kwestia wzrostu wydatków o 28%. Wiąże się to z programami operacyjnymi. Są to środki, które poprzednio były w rezerwie. Teraz zbliża się koniec perspektywy finansowej i programów operacyjnych, a w związku z tym teraz następuje kumulacja wydatków. Dlatego wzrost jest taki duży.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, pani minister. Rozumiem, że nie ma już potrzeby… Czy jest jeszcze potrzeba zabrania głosu ze strony przedstawicieli instytucji centralnych? Nie ma. Tak? Proszę bardzo.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Marek Woszczyk:

Padło pytanie dotyczące wysokości planowanych dochodów na rok 2012 w części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki ze wskazaniem, sugestią, że być może dochody zostały zaplanowane w zbyt ostrożny sposób, że powinny być na wyższym poziomie. Należy się tu drobne wyjaśnienie. Po pierwsze, staraliśmy się podejść realistycznie do wysokości planowanych dochodów budżetu państwa w roku przyszłym. Stąd zostały one zaplanowane na poziomie 100% dochodów planowanych w roku 2011. W dużym stopniu znamy już wielkość zrealizowanego dochodu budżetu państwa w 2011 roku z tytułu opłat koncesyjnych, ponieważ jest to generator dochodów w tej części budżetowej. Jest to kwota około 86.000 tys. zł.

Prawdą jest, że wraz ze wzrostem cen nośników energii, w tym i naszych rachunków jako odbiorców – co prawda nie we wszystkich segmentach rynku – powinny wzrastać dochody budżetu państwa z tytułu opłat za koncesje udzielone przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Trzeba jednak wiedzieć, że opłata koncesyjna ma swoją maksymalną wartość, powyżej której już nie przyrasta. Wartość ta wynosi 1000 tys. zł. W ubiegłym roku nastąpiły konsolidacje na rynku energetycznym, a przede wszystkim elektroenergetycznym. Mam na myśli dwie polskie grupy energetyczne, jakimi są PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz Polska Energia w ramach Grupy Tauron. Konsolidacje te doprowadziły do zniknięcia z rynku dotychczas istniejących spółek i zastąpienia ich spółkami skonsolidowanymi. W związku z tym liczba podmiotów wnoszących opłatę koncesyjną uległa zmniejszeniu. Są to podmioty na tyle duże, że dotychczas płaciły maksymalną opłatę koncesyjną. Stąd ubytek w części 50 o prognozowaną przez nas kwotę 5000 tys. zł.

Oczywiście, Urząd dokłada wszelkich starań, aby ściągać do budżetu państwa każdą złotówkę z tytułu opłat koncesyjnych. Jeżeli wpływy te będą większe, to oczywiście wpłyną do budżetu państwa. Staramy się być jak najbardziej realistyczni w naszym podejściu. To tyle tytułem wyjaśnienia. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pani posłanka Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Udzielona odpowiedź zupełnie mnie nie satysfakcjonuje, ponieważ prywatyzacja ma przecież przynosić zyski, a nie straty w budżecie państwa. Lakoniczne stwierdzenie: „Bo prywatyzowanie, więc nie możemy przewidzieć”. Proszę państwa, to nie jest pierwszy rok funkcjonowania systemu prywatyzacyjnego. Powinniśmy dokładać większej staranności. Po prostu jest to zaniedbanie, brak informacji dla posłów w tym zakresie. Wobec tego proszę mi powiedzieć, jaki jest bilans kosztów i zysków wynikający z prywatyzacji spółki. Powinniśmy to wiedzieć.

Mam jeszcze drugie pytanie. Wydatki budżetu państwa na rzecz górnictwa węglowego wynikają ze „Strategii działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce” opracowanej na lata 2008-2015. W strategii zostały przyjęte roczne koszty dotacji na rzecz górnictwa węglowego. Tak się składa, że od 2008 roku nie dotrzymujemy limitów przyjętych w strategii. Co roku są większe wydatki, niż przyjęliśmy, niż zakładaliśmy. Wciąż dokładamy dotacje z budżetu do procesu likwidacji, restrukturyzacji górnictwa. Szanowni państwo, np. w roku 2011 dotacja powinna wynosić 305.000 tys. zł. Przewiduje się, że będzie ona wynosiła 446.700 tys. zł, czyli prawie 50% więcej. Na rok 2012, przy zakładanej w strategii kwocie 305.000 tys. zł, przewidywana jest kwota prawie 412.000 tys. zł. Z czego to wynika? Bardzo prosimy o wyjaśnienie. Myślę, że Komisja Finansów Publicznych powinna rozpatrzyć ten temat na specjalnym posiedzeniu, żebyśmy mogli poznać zagadnienia wynikające z realizacji strategii działalności górnictwa. Z czego wynikają tak zawyżone dotacje na ten cel? Dziękuję i proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję. Nie widzę innych pytań. Jest jeszcze pytanie? Pan poseł Szałamacha. Proszę.

Poseł Paweł Szałamacha (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym dołączyć się do pytania dotyczącego Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Sądziłem, że odpowiedź będzie udzielona w pierwszej turze. To, co zaszło w ostatnich latach, to częściowa konsolidacja sektora, w tym spółek, które były odrębne, chociażby koksowni wałbrzyskiej. Co roku firmy te przynosiły konkretną dywidendę do Skarbu Państwa pobieraną systematycznie w godziwej wysokości, pozwalającej na rozwój firm, jak i na przeprowadzanie inwestycji. Tak się to odbywało. Po wejściu do Jastrzębskiej Spółki Węglowej widzimy, że jest podjęta decyzja o całkowitym zaniechaniu poboru dywidendy od tej spółki. Jest podstawowe pytanie, na co są przeznaczane te pieniądze. Być może odpowiedzią, którą dzisiaj powinniśmy uzyskać na posiedzeniu Komisji ze strony ministra gospodarki jest: „Nie znam odpowiedzi na to pytanie. Jestem nieprzygotowany, nieprzygotowana do posiedzenia Komisji". Odpowiedź może też być merytoryczna: „Potrzeby inwestycyjne Jastrzębskiej Spółki Węgłowej, konieczność rozbudowania nowych pokładów i stanowisk wydobycia uzasadniają pozostawienie kwoty 1.000.000 tys. zł w spółce". Oczekujemy pracy i przygotowania się do posiedzenia Komisji Finansów Publicznych przez przedstawicieli administracji rządowej. Bardzo proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak. Dziękuję. Rozumiem, że nie ma dalszych pytań. Proponuję zamknąć listę zgłaszających pytania. Udzielam głosu pani minister Henclewskiej. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące górnictwa węgla kamiennego i wydatki bieżące, które, jak określiła pani poseł, rosną, chciałabym powiedzieć, że są to wydatki, które w dużej mierze obejmują wypłatę przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego emerytom i rencistom górniczym, jak również wypłatę ekwiwalentów dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych, które też są wypłacane przez ZUS na podstawie ustawy z lipca 2007 roku. Był wyrok Trybunału Konstytucyjnego o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych. Chodzi też o monitoring procesów restrukturyzacyjnych.

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o Jastrzębską Spółkę Węglową, proces prywatyzacyjny jest prowadzony przez ministra skarbu państwa. Chcę powiedzieć, że jako osobie reprezentującej ministra gospodarki, jako wiceministrowi gospodarki trudno mi w tej chwili mówić o bilansie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam zakończenie dyskusji w części dotyczącej opinii Komisji Gospodarki na temat części budżetowych będących w gestii Ministerstwa Gospodarki i podległych instytucji. Dziękuję bardzo posłom referentom. Dziękuję gościom, którzy przybyli tylko na ten punkt.

Przechodzimy do omawiania drugiej opinii, a mianowicie łącznej opinii Komisji Gospodarki oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży na temat części budżetowych 61, 83 i 64. W imieniu Komisji Gospodarki oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży opinię przedstawi pan poseł Artur Ostrowski. Czy pan poseł jest na sali?

Poseł Artur Ostrowski (SLD) – spoza składu Komisji:

Jestem.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo proszę, panie pośle. Pan poseł Ostrowski. Prosimy o opinię obu komisji na temat związany z częściami budżetowymi 61, 83 i 64. Proszę bardzo.

Poseł Artur Ostrowski (SLD) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Komisje Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki, na wspólnym posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2011 roku rozpatrzyły projekt ustawy budżetowej na rok 2012 z druku nr 44 w zakresie części

budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Podobnie jak w latach poprzednich również w 2012 roku zdecydowanie największą część jego dochodów, czyli 99%, będą stanowiły wpływy za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów przemysłowych i wzorów użytkowych. Wskutek przewidywanego utrzymania dochodów na dotychczasowym poziomie i niewielkiego spadku wydatków Urzędu Patentowego w 2012 roku uzyska on znaczną, to znaczy ponad dziesięciomilionową nadwyżkę dochodów nad wydatkami. Warto podkreślić, że nadwyżka ta będzie nieco wyższa niż w roku bieżącym, a rok 2011 będzie już dwunastym rokiem z rzędu, w którym Urząd Patentowy osiągnął przewagę dochodów nad wydatkami.

Część budżetowa 64 to Główny Urząd Miar. W projekcie budżetu Głównego Urzędu Miar na 2012 rok zaplanowano dochody w wysokości 65.830 tys. zł. Według oceny GUM spodziewany spadek dochodów w roku 2012 będzie wynikał między innymi ze znacznego zmniejszenia liczby przyrządów zgłaszanych do prawnej kontroli metrologicznej. Przyczyny wynikają między innymi z ograniczenia działalności przez podmioty gospodarcze lub wprowadzania na rynek przyrządów pomiarowych uprzednio poddanych ocenie zgodności w kraju producenta.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych oraz opiniami ekspertów, wysłuchaniu dodatkowych wyjaśnień prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej i prezesa Głównego Urzędu Miar oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji komisje pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu państwa na rok 2012 w powyższym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. O koreferat z ramienia Komisji Finansów Publicznych chciałbym poprosić panią posłankę Leszczynę. Bardzo proszę, pani poseł, o przedstawienie opinii.

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Ponieważ omawiane części budżetowe nie wywołały jakiejś specjalnie ożywionej dyskusji – była ona raczej poświęcona problemowi, dlaczego w Polsce mamy tak mało patentów, ale pewnie Komisja Finansów Publicznych nie jest właściwą do tego, aby akurat dzisiaj o tym dyskutować – a to, co powiedział mój przedmówca, pan poseł Ostrowski, było na tyle precyzyjne, że nie widzę powodów, żeby przytaczać dane i po raz kolejny powtarzać liczby. Powiem tylko jedno zdanie. Pewnie cieszy to, że w Głównym Urzędzie Miar maleje liczba przyrządów poddawanych kontroli metrologicznej. Jednocześnie następuje zmniejszanie etatów, co z kolei nie wpływa na zmniejszanie środków budżetowych przekazywanych na wynagrodzenia pracowników, a więc wynagrodzenia te mogą wzrastać. Pewnie, jak przystało na Główny Urząd Miar, może on być tu wzorem dla innych instytucji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. Mam tylko jedno pytanie do pani prezes Urzędu Patentowego. Przypominam sobie bardzo burzliwą dyskusję w sprawie budżetu na rok 2011 i wskazania, że będzie możliwość wykonania, zgłoszenia większej liczby patentów, dlatego że dla odpowiednich urzędników, którzy dokonują oceny patentów, będziecie państwo mieli więcej środków. Na pewno to cieszy. W tym kontekście chciałabym postawić pytanie dotyczące tego, że zwiększyliśmy budżet i zatrudnienie oraz możliwości samego Urzędu. Jak poprawił się okres rozpatrywania od daty złożenia wniosku patentowego do rozstrzygnięcia i wpisania na listę? Jest to rzecz istotna. Nie będę mówiła o tym, czy jest dużo czy mało patentów. Jeśli już, to czy państwo podjęli działania, aby okres ten jak najbardziej skrócić. Wszystkim na pewno zależy na tym, aby patentów było jak najwięcej.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne pytania? Nie słyszę innych pytań. Poproszę panią prezes o udzielenie odpowiedzi.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej Alicja Adamczak:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo. Dziękuję pani poseł za tak zadane pytanie, ponieważ z ogromną satysfakcją chciałabym podkreślić sytuację, która jednoznacznie wskazuje na wzrost liczby udzielonych patentów, czyli decyzji podjętych przez Urząd Patentowy. Chciałabym zaznaczyć, że nie każda decyzja jest decyzją pozytywną. Z żalem mogę stwierdzić – mówiąc o pozytywnych aspektach, ale negatywny również się włącza – że około 47% decyzji podejmowanych przez Urząd Patentowy, to decyzje negatywne z tego względu, że jakość dokonywanych zgłoszeń pozostawia bardzo wiele do życzenia. Oznacza to, że zgłoszenia nie spełniają ustawowo określonych wymogów, czyli nie posiadają tzw. zdolności patentowej. Szkoda, że tak się dzieje. W związku z tym podejmujemy bardzo wiele działań, aby podnieść świadomość społeczną, w każdej grupie zawodowej i społecznej, w jaki sposób należy przygotowywać zgłoszenia. Służą temu różnego rodzaju instrumenty, które podejmujemy, które wprowadzamy. Między innymi są to konferencje, warsztaty, różnego rodzaju formy upowszechniania wiedzy, jak również publikacje, które wydajemy i które oczywiście bezpłatnie szeroko dystrybuujemy w całej Polsce.

Niemniej, odpowiadając wprost na pytanie pani poseł, chciałabym podkreślić – i jest to moja ogromna satysfakcja – że zasadniczo skrócił się czas rozpatrywania zgłoszeń przez Urząd Patentowy. Wynika to z różnego rodzaju usprawnień organizacyjnych, jak i proceduralnych, które wprowadzaliśmy okresowo na podstawie kilku nowelizacji. W tej chwili czekamy na podjęcie przez Ministerstwo Gospodarki, które posiada inicjatywę legislacyjną, opracowanego przez nas projektu. Czekamy, że w tym roku zostanie zgłoszony do laski marszałkowskiej rządowy projekt kolejnej nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej. W wyniku jego pozytywnego rozpatrzenia będziemy mieli szansę dokonać dalszych zmian w przyjętych procedurach, które skutkowałyby dalszym skróceniem czasu rozpatrywania zgłoszeń.

Do niedawna – odnoszę to do sytuacji sprzed około dwóch lat – średni czas oczekiwania na rozpatrzenie zgłoszenia przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej wynosił około pięciu lat, ekstremalnie czekało się nawet lat osiem lub dziesięć. Przeciwstawiane nam były procedury i jakość pracy w Europejskim Urzędzie Patentowym w Monachium, gdzie średni czas rozpatrywania zgłoszeń wynosił około trzech i pół roku, a ekstremalny oczywiście nawet dziesięć i dwanaście lat. Są to jednak różne sytuacje związane z zawieszeniem postępowania, np. w wyniku dochodzenia roszczeń z tytułu autorstwa czy praw do wynalazku przed sądami itd., itd. Są różne sytuacje i myślę, że na tym nie powinniśmy się skupiać. W tej chwili, czyli w roku 2011 średni czas rozpatrywania zgłoszeń wynosi u nas trzy i pół roku. Jest to to, do czego dążyliśmy jako do standardu europejskiego. Tymczasem w Europejskim Urzędzie Patentowym czas ten się wydłużył. Jest tak, jak zamienilibyśmy się pozycjami. W Europejskim Urzędzie Patentowym średni czas rozpatrywania wynosi w tej chwili około pięciu, sześciu lat. Jeżeli uda się nam wprowadzić kolejne zmiany związane z usprawnieniami proceduralnymi, czas rozpatrywania zgłoszeń może zamknąć się średnim okresem dwóch i pół roku.

Oczywiście jest to bardzo indywidualne, gdyż brakuje nam ekspertów z zakresu mechaniki oraz z zakresu nauk informatycznych i elektronicznych. Mamy ogromne kłopoty z pozyskaniem takich kandydatów na aplikantów, aby wykształcić ich na ekspertów. Takie szkolenie trwa około pięciu lat. Jest związane z pokonywaniem pewnych etapów i koniecznością zdania specjalistycznego egzaminu, który gwarantuje przejście poszczególnych faz rozwoju zawodowego i oczywiście później zdobycia doświadczeń w trakcie pracy.

Niemniej wydaje się nam, że jesteśmy w stanie wdrożyć system. Potrzebujemy do tego ustawy sejmowej. W przyszłym roku mamy szansę na dalsze skrócenie czasu rozpatrywania zgłoszeń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym zapytać panią prezes Głównego Urzędu Miar, czy chciałaby skomentować opinie przedstawione przez posłów referentów.

Prezes Głównego Urzędu Miar Janina Popowska:

Dziękuję bardzo. Chciałabym podziękować za tak pozytywną opinię. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. W obliczu braku dalszych pytań i uwag zamykam dyskusję w części dotyczących części budżetowych 61, 83 i 64, których dotyczyła opinia Komisji Gospodarki oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Dziękuję referentom i osobom, które odwiedziły nas na czas omawiania tego punktu.

Przechodzimy do omówienia trzeciej opinii. Jest to opinia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży dotycząca części budżetowych 28, 38, 83, 85, przychodów i wydatków państwowego funduszu celowego z załącznika nr 6, planów finansowych agencji wykonawczych z załącznika nr 12, a także części budżetowych 65, 67 i 30. Opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży przedstawi pan poseł Jerzy Żyżyński. Czy pan poseł jest na sali?

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Jestem.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo proszę, panie pośle, ma pan głos.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. Pozwolę sobie przeczytać opinię nr 3 Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2012, która została uchwalona w dniu 22 grudnia.

„Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży na posiedzeniach w dniach 20 i 22 grudnia 2011 roku rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej na rok 2012 (druk nr 44) w zakresie ustalonym postanowieniem nr 36 Marszałka Sejmu. Po analizie szczegółowych informacji przedłożonych przez dysponentów części budżetowych, zapoznaniu się z opiniami ekspertów, wysłuchaniu dodatkowych wyjaśnień przedstawicieli rządu oraz przeprowadzonej dyskusji Komisja pozytywnie opiniuje projekt budżetu państwa na rok 2012 w zakresie części budżetowej 28 – Nauka, części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie, łącznie z załącznikami, części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe, z załącznikami, części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk, z załącznikami, części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny, z załącznikami, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 54, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 730 – Nauka, z załącznikami, przychodów i wydatków państwowych funduszy celowych z załącznika nr 6, który jest planem finansowym Funduszu Nauki i Technologii Polskiej i wreszcie planów finansowych agencji wykonawczych z załącznika nr 12, co dotyczy Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Jednocześnie Komisja wnosi, aby wszelkie wolne środki wypracowane w trakcie prac Komisji Finansów Publicznych przeznaczyć na zwiększenie wydatków w części 38 – Szkolnictwo wyższe, w dziale 803, rozdziale 80306 – Działalność dydaktyczna, dotacje i subwencje z przeznaczeniem na podwyżki płac pracowników szkół wyższych”.

Chciałbym w związku z tym powiedzieć, że końcowy wniosek Komisji wynika z tego, że była zgłoszona poprawka pani poseł Marii Nowak mająca na celu zwiększenia wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym, które są zamrożone od dłuższego czasu. Poprawka ta została przegłosowana negatywnie stosunkiem głosów: 18 przeciw, 15 za. Były zauważone pewne środki, ale niestety, nie uwzględniono tego.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to chcę zauważyć, że ostatnio w prasie był taki komunikat, iż w Polsce wynagrodzenia wzrosły o 6%. Jesteśmy wiodącym krajem w kwestii wzrostu wynagrodzeń. Zamrożenie wynagrodzeń powoduje, niestety, jak wielokrotnie mówiłem, narastanie dystansu pomiędzy sektorem publicznym a sektorem prywatnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. O zabranie głosu chciałbym teraz ponownie poprosić panią posłankę Leszczynę jako przedstawicielkę Komisji Finansów Publicznych.

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Pozwolę sobie zacząć swój koreferat od bardzo krótkiego cytatu z opinii Biura Analiz Sejmowych dotyczącego części 28 – Nauka. Otóż w opinii czytamy tak: „Z uwagi na duże znaczenie nauki w procesach rozwojowych współczesnych gospodarek pozytywnie należy ocenić zwiększenie realnych nakładów budżetowych w tym obszarze. Łączny planowany budżet to 6.572.698 tys. zł, co oznacza realny wzrost nakładów na naukę o około 12% w porównaniu do planu na 2011 rok”. Rzeczywiście trzeba podkreślić, jak powiedział przedstawiciel Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, że takiego budżetu nauka polska jeszcze nie miała. Zarówno Narodowe Centrum Nauki, jak i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, a więc agencje wykonawcze, które dysponują środkami na badania podstawowe i badania stosowane, zostały doposażone w taki sposób w środki finansowe na 2012 rok, jaki był możliwy w związku z ogólną sytuacją finansów państwa. Dla Narodowego Centrum Nauki jest to kwota 900.000 tys. zł, a dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest kwota to 3.500.000 tys. zł.

Z satysfakcją trzeba powiedzieć, że w nauce wzrost wydatków jest istotnie większy niż w innych częściach budżetowych. Cieszy to tym bardziej, że środki te dzięki agencjom wykonawczym są dzisiaj lepiej celowane niż dotąd, stąd też ich efektywność jest większa.

Jeżeli chodzi o część 38, rzeczywiście, jak powiedział mój przedmówca, przedstawiciel Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, wzrost jest niewielki i pewnie niezadowalający. Trzeba też zauważyć, że 80% w tej części stanowią wydatki płacowe. Ponieważ jest to sektor finansów publicznych, wszyscy wiemy, że wynagrodzenia w tym sektorze w roku 2012 są zamrożone, stąd trudno spodziewać się wzrostu. Rzeczywiście, na posiedzeniu Komisji wywiązała się dość burzliwa dyskusja na temat niskich płac pracowników naukowych, pracowników akademickich. Warto podkreślić dwie rzeczy. Po pierwsze, zgodnie z obietnicą pani minister Barbary Kudryckiej, w obecnej kadencji Sejmu planowany jest trzydziestoprocentowy wzrost wynagrodzeń wspomnianych pracowników. Wzrost ten ma następować od roku 2013. W roku 2012 ministerstwo nie zaplanowało wzrostu.

Jako poseł Komisji Finansów Publicznych czuję się w obowiązku przypomnieć nam wszystkim, że Polska jest w tzw. procedurze nadmiernego deficytu. Wszyscy czekamy na to, co Komisja Europejska powie o naszym budżecie. Musimy zejść z deficytem do 3% pod koniec obecnego roku. Gdyby się nam to nie udało, zapewniam państwa, że szkolnictwo wyższe, które jest bardzo ważnym beneficjentem środków unijnych, ucierpiałoby na tym zdecydowanie bardziej, niż zyskało na podwyżce wynagrodzeń, która musiałaby znaleźć się w budżecie po stronie wydatków, a na to nie można było pozwolić sobie w tym roku.

Chciałabym też zwrócić uwagę, że środki na inwestycje, które wcześniej znajdowały się w tej części budżetowej, dzisiaj mamy w Programie operacyjnym „Infrastruktura i środowisko” i Programie operacyjnym „Innowacyjna gospodarka”. Jeżeli weźmiemy pod uwagę rezerwę celową, która jest przeznaczona między innymi dla wiodących krajowych ośrodków naukowych czy kierunków studiów wyróżnionych przez Komisję Akredytacyjną, to w gruncie rzeczy wzrost wydatków wynosi 3,4%. Oczywiście wszyscy chcielibyśmy, żeby wydatki na naukę i szkolnictwo wyższe były jeszcze większe, warto jednak podkreślić fakt, że od 2008 roku do roku 2011 wydatki na badania i rozwój w stosunku do PKB wzrosły o 50%. Z pewnością jest to skutek ogromnej determinacji rządu, żeby właśnie te dziedziny dofinansować w szczególny sposób, żeby je docenić, ponieważ, jak powiedziałam, na początku mojego koreferatu, to dzięki nim mamy się szybciej rozwijać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, pani poseł. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Pani poseł Rafalska. Pan profesor był pierwszy.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

To na zasadzie odpowiedzi. Przepraszam, panie przewodniczący. Od przedstawicieli ministerstwa ciągle słyszymy, że nauka nigdy jeszcze nie miała tyle środków itp. Przypominam, że są to środki łącznie ze środkami unijnymi.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, przepraszam, ale wiem, jak to się dzieje na dole. Słyszałem takie informacje, szanowna pani, że w niektórych instytutach Polskiej Akademii Nauk, gdzie ludzie w laboratoriach naprawdę ciężko pracują – to nie jest tak lekka praca, jak się niektórym wydaje, w laboratoriach po prostu siedzi się i pracuje, i nie ma się dodatkowych możliwości, jak na niektórych uczelniach, zarobienia wykładami – są wręcz zwalniani i zatrudniani na tzw. umowach śmieciowych. Dyrektorzy tłumaczą to tym, że w związku ze wzrostem składki rentowej mają mniej środków.

Jeszcze w związku z tym, o czym pani mówiła, że jest procedura nadmiernego deficytu, chciałbym zapytać przedstawiciela Ministerstwa Finansów, jaka jest prawda, ponieważ niedawno wpadła mi w oko taka informacja w prasie – wiadomo, że prasa nie tyle kłamie, ile czasami ma niepełne informacje – że rzeczywisty deficyt w minionym roku wyniósł 25.000.000 tys. zł. Jaka jest prawda? Czy rzeczywiście deficyt został tak zduszony? Nie będę oczywiście mówił o kosztach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pani posłanka Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Ponieważ pani poseł Leszczyna zaczęła od cytatu do części 28, zacznę od części 38. Pójdziemy na cytaty: „Z uwagi na to, że szkolnictwo wyższe podobnie jak oświata i wychowanie oraz nauka potrzebuje większych nakładów, należałoby przyjąć, że w przypadku pozyskania ewentualnych oszczędności zwiększenie środków np. na działalność dydaktyczną czy w zakresie wydatków majątkowych byłoby właściwie wykorzystane”. Pani poseł, za chwileczkę okaże się, że to w ogóle nie jest budżet kryzysowy i wszystko jest świetnie i cacy. Otóż wydatki w części 38 wzrastają – wydatki bieżące – o 1,4%. Jeżeli popatrzmy na inflację, to tak naprawdę realnie jest spadek. Wydatki majątkowe spadają o 10,5%. Wydatki bieżące spadają o 2% przy dużych kwotach, ponieważ mówimy tu o miliardach złotych. Wydatki majątkowe – nominalny spadek wynosi 9,3%, realny 11,8%. Proszę zobaczyć, jaką mamy sytuację w szkolnictwie wyższym, która rzutuje na sytuację w nauce.

Jeżeli w dalszym ciągu będziemy mieli taką sytuację w płacach, to może profesura w Polsce jeszcze sobie poradzi i wyżywi się, zatrudniając się na wielu etatach, ale odpłynie cała ambitna kadra młodych ludzi, którzy powinni robić doktoraty. Po prostu, albo będą pracować, albo są na tyle mobilni, że wyjadą. Cała nauka będzie „o kant stołu”, ponieważ nie będziemy mieli naboru i zmiany pokoleniowej.

Jeżeli jest uzasadnienie dla zamrożenia, jeżeli już w tej chwili tak się odbywa – można zobaczyć, ile na uczelni zarabia asystent czy młody doktorant – to po prostu będziemy mieli negatywny nabór, czy to na uczelniach, czy to do nauki. Młodzi ludzie dzisiaj się urządzają, muszą wyżywić swoje rodziny. Jest to naturalne. Proszę zobaczyć, że w ramach emigracji zarobkowej wyjeżdżają nie ci, którzy są na garnuszku powiatowego urzędu pracy, tylko ci, którzy mają duży potencjał i wiążą swoją przyszłość z rozwojem nauki czy szkolnictwa wyższego w innych krajach. Taki problem, który dzisiaj próbujemy usprawiedliwić trudną sytuacją kryzysową, w żaden sposób się nie tłumaczy. Są dziedziny, które powinny być z tego wyjęte. Co roku jest powtarzany ten argument. Jeżeli jest odpowiedzialność za państwo, za rozwój nauki, za przyszłość kraju, za nowoczesne technologie, za badania, to po prostu trzeba uczciwiej do tego podejść. Trzeba podejść uczciwie, ponieważ poziom płac w szkolnictwie wyższym i nauce jest po prostu skandaliczny. Chodzi mi głównie o młodszą, niższą kadrę.

Proszę mi powiedzieć, na ile wzrost o 2% składki rentowej jest refundowany w szkolnictwie wyższym, tak jak się próbuje nieudolnie, ale jednak zrobić to w edukacji. Czy uczelnie nie zostaną w całości obciążone wzrostem składki rentowej?

Jeszcze jedna drobna uwaga. Na pomoc materialną dla studentów i doktorantów mamy wzrost o 0,3%. Rozumiem, że mówimy o pomocy materialnej dla studentów, któ-

rzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Jeżeli mamy taką sytuację państwa, że wszystko drożeje, to wypadałoby, żeby wzrost pomocy materialnej dla studentów i doktorantów był nieco ponad wzrost inflacyjny. Jeżeli oszczędzamy na pomocy materialnej dla studentów, którzy mogliby studiować, a nie będzie ich na to stać, to wydaje mi się, że jest to błędny kierunek. Państwa wybory finansowe nie są najwłaściwsze w mojej ocenie.

Bardzo proszę o odniesienie się do wspomnianych elementów, do wzrostu wynagrodzeń, pomocy materialnej i wydatków majątkowych oraz wydatków bieżących w dziale szkolnictwo wyższe, w części 38.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pan poseł Żyżyński jeszcze raz w charakterze uzupełnienia

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Panie przewodniczący, tylko jedno zdanie, jeżeli pan przewodniczący pozwoli. Wpadł mi w ręce artykuł ze Spiegla „Spec od kryzysu" dotyczący kryzysu argentyńskiego. Zacytuję tylko jedno zdanie, abyśmy sobie zdawali sprawę z pewnych rzeczy. Otóż autor artykułu, specjalista, wybitny ekonomista mówi tak: „Europa zaleca swoim ogarniętym kryzysem krajom taki sam kurs oszczędnościowy, jaki doprowadził Argentynę do krachu. To wywoła długotrwałą recesję. Cały region coraz głębiej pogrąży się w spirali upadku". Kiedy słyszę o procedurze deficytu oraz zalecaniu duszenia i oszczędności, to po prostu nie wiem, co mam powiedzieć, żeby być grzecznym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pani posłanka Zuba, proszę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Przed momentem rozpatrywaliśmy tutaj budżet, w którym obecny rząd rezygnował z kwoty ponad 1.000.000 tys. zł zysku z Jastrzębskiej Spółki Węglowej i lakonicznie to zinterpretował. Tymczasem przypomnijmy sobie, iż w swoim *exposé* pan premier mówił, że wyczerpały się wszystkie możliwości rozwoju naszego kraju i wzrostu produktu krajowego brutto budowanego na zakupionych starych technologiach zachodnich, że potrzebujemy nowych współczesnych technologii, że będziemy stawiać na innowacyjną gospodarkę. I co się dzieje? W pierwszym budżecie po wygłoszeniu *exposé* pan premier proponuje na naukę wydatki budżetowe w wysokości 0,4% prognozowanej wielkości produktu krajowego brutto.

Szanowni państwo, jest to wielkie nieporozumienie. Nigdy nie wydostaniemy się z dołka kraju zapadłego gospodarczo. Nie może być sytuacji, że oszczędzamy na nauce. Jeżeli chcemy chwalić się wzrostem, to wzrostem ze środków Unii Europejskiej. Wzrost, który jest wskazywany przez posłów Platformy Obywatelskiej, jest tylko i wyłącznie spowodowany środkami z Unii Europejskiej. Powinny one być premią, powinny być dodatkiem, dopalaczem w rozwoju gospodarczym naszego kraju, a nie środkiem zastępczym dla środków brakujących w budżecie państwa. Dlatego bardzo proszę o wyjaśnienie w tym momencie, dlaczego państwo zgadzacie się na takie traktowanie nauki w naszym kraju.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma innych pytań, poproszę o udzielenie odpowiedzi najpierw przez przedstawicieli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pan minister Jurek jest na sali? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Witold Jurek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Spróbuję udzielić odpowiedzi na poruszone sprawy, po kolei, jak padały pytania. Pierwsza sprawa, beneficjentowi jest obojętne, czy środki są środkami unijnymi, czy środki są środkami krajowymi. Jeżeli prowadzi badania naukowe w określonej dyscyplinie i badania te są należycie finansowane, to jest dobrze. Jeszcze raz powtórzę, takiego budżetu na naukę, jaki jest w tym roku, polska nauka jeszcze nie miała. Jeżeli idzie o wydatki budżetowe, to w tym roku jest to 0,41% PKB. Mówię tylko o wydatkach budżetowych. Tymczasem w roku 2007

udział ten wynosił 0,32%. Pomijam fakt, że w tym okresie wzrósł dochód narodowy i mówimy o zupełnie innych pieniądzach.

Jeżeli idzie o składkę rentową i jej wzrost o dwa punkty procentowe, to jest na to utworzona rezerwa w budżecie państwa. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego będzie korzystać z owej rezerwy. Porównywaliśmy już szacunki, jakie będą konsekwencje wzrostu składki rentowej o dwa punkty procentowe. Środki, które są zagwarantowane w rezerwie, wystarczą na pokrycie skutków wzrostu składki rentowej.

Na wynagrodzenia… może powiem inaczej, na dochody pracowników w szkolnictwie wyższym i dochody pracowników uprawiających naukę… może powiem inaczej, na te dwa źródła dochodów trzeba patrzeć łącznie. Ponieważ badania naukowe w znakomitej większości prowadzą osoby zatrudnione w uczelniach wyższych, więc większe środki przeznaczone na badania naukowe oznaczają wyższy dopływ środków do pracowników uczelni wyższych, tylko że w tej chwili te środki są inaczej podzielone. To nie jest finansowanie utrzymania struktury szkolnictwa wyższego, tylko finansowanie badań naukowych. Między innymi chodziło nam o wdrożenie właściwych procedur w agencjach wykonawczych, żeby środki były lepiej celowane i efektywniej wykorzystywane.

Jeżeli idzie o wydatki majątkowe, to nominalnie w tym roku są one niższe, ale jeżeli uwzględnimy to, że w roku ubiegłym roku zakończył się program wieloletni „Budowa Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego”, to środki, które będzie można przeznaczyć na inwestycje, czyli wydatki majątkowe w pozostałych uczelniach, na realizację pozostałych projektów, będą wyższe niż te, które były w tym roku. Jest to pierwsza sprawa. Inwestycje w szkolnictwie wyższym są to inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną i inwestycje w infrastrukturę badawczą. Te, które są finansowane z programów operacyjnych, z Programu operacyjnego „Innowacyjna gospodarka”, są to inwestycje, które łącznie przekraczają kwotę 4.000.000 tys. zł. Inwestycje, które są – głównie chodzi o infrastrukturę dydaktyczną – finansowe ze środków Programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”, są to inwestycje, które łącznie przekraczają kwotę 3.000.000 tys. zł. Mówię o dopływie środków do sektora szkolnictwa wyższego i do sektora nauki, o dopływie środków zupełnie wyjątkowym. Wiem, że gros tych środków są to pieniądze unijne, ale są to środki, które są wykorzystywane i przez szkolnictwo wyższe, i przez naukę. Już nie mówię o regionalnych programach operacyjnych. Inwestycje, które są realizowane w ramach szesnastu RPO, także z dopłatą pochodzącą z budżetu, według moich szacunków, przekraczają kwotę 2.000.000 tys. zł.

Jeżeli idzie o fundusz pomocy materialnej, chciałbym zwrócić uwagę na dwie sprawy. Fundusz pomocy materialnej był waloryzowany zgodnie z art. 93 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Chodzi o wskaźnik wzrostu cen plus jeden punkt procentowy. Jest to pierwsza sprawa. Druga, proszę zwrócić uwagę na fakt, że od dnia 1 października ubiegłego roku weszła w życie znowelizowana ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym, która inaczej reguluje kwestię stypendiów, jakie otrzymują studenci. 60% środków jest przeznaczanych na stypendia socjalne. Są to głównie te stypendia, które mają zlikwidować albo ograniczyć barierę dostępu do studiów. Oczywiście odbywa się to kosztem środków przeznaczonych na stypendia, które można było uzyskać za wyniki w nauce. Głównym celem, w mojej opinii, pomocy materialnej powinno być usuwanie bariery dostępu do studiów, a nie nagradzanie za dobre wyniki w nauce, ponieważ ta nagroda powinna nastąpić po zakończeniu studiów.

Panie przewodniczący, to krótko tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym zapytać, czy ze strony innych instytucji rządowych są prośby o wyjaśnienia czy skomentowanie. Ministerstwo Edukacji Narodowej – mamy wśród nas panią minister. Nie ma? Pani posłanka chciałaby jeszcze o coś dopytać?

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Krótko. Patrzę na niekonsekwentne postępowanie strony rządowej, która zgadzając się wzrost wynagrodzeń nauczycieli, zamraża wynagrodzenia, nauczycielom akademickim. To też są nauczyciele, chociaż nie są zatrudnieni z Karty Nauczyciela. Czy pan minister mógłby krótko powiedzieć, ponieważ nie mam takiej wiedzy, czy są duże różnice w wy-

nagrodzeniu na poszczególnych stanowiskach, nie mówię już o porównywaniu profesora z nauczycielem dyplomowanym. Nie chodzi mi o złotówki, tylko o skalę problemu. Czy są to porównywalne wielkości? Czy pracownicy szkolnictwa wyższego zarabiają znacząco mniej od nauczycieli? Czy w ogóle są to porównywalne wynagrodzenia?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):
Pan poseł Ożóg.

Poseł Stanisław Ożóg (PiS):
Panie przewodniczący, panie ministrze. Jestem wręcz rozczulony tym, co pan powiedział, panie ministrze, i w związku z tym mam pytanie. Panie ministrze, czy pan wie, z jaką obawą przystępują do tego roku i będą przystępować do następnych lat rektorzy szkół wyższych? Dojdzie do takich sytuacji, że infrastruktura wykonana ze środków unijnych będzie musiała być eksploatowana. Skąd będą środki finansowe? Czy pan, panie ministrze, wie, w którym miesiącu ubiegłego roku skończyły się pieniądze w wielu uczelniach publicznych na papier do kserokopiarek oraz na tonery? W jakim okresie tego roku, jak przewidują rektorzy i dziekani poszczególnych wydziałów na uczelniach publicznych, skończą się pieniądze? Chciałbym tylko uzyskać odpowiedź, czy pan wie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):
Dobrze, za chwilę pan minister odpowie czy wie, natomiast teraz chciałbym prosić pana ministra Grabowskiego o ustosunkowanie się do pewnych kwestii, które były podniesione w kontekście finansów.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:
Chciałbym odpowiedzieć, panie przewodniczący, na pytanie pana posła Żyżyńskiego w sprawie deficytu, o którym pan poseł przeczytał w gazecie. Co do rzędu wielkości, myślę, że gazeta miała rację. Natomiast deficyt ostatecznie policzymy i podamy do publicznej wiadomości, jak zawsze, w lutym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):
Oczywiście chodzi o deficyt budżetu państwa.

Podsekretarz stanu w MF Maciej Grabowski:
Deficyt budżetu państwa. Tak.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):
Pan minister Jurek. Bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi, podjęcie ponownej próby udzielenia odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MNiSW Witold Jurek:
Bardzo dziękuję. Kwestie wynagrodzenia w szkolnictwie wyższym reguluje ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym, która to określa. Ustawa określa nie tyle wynagrodzenie zasadnicze, co dochody z tytułu umowy o pracę. Mogę w tej chwili przedstawić, ile wynoszą średnie dochody w grupie poszczególnych stanowisk.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):
Musi pan to przedstawiać w tej chwili? Pani poseł, czy jest to konieczne do odpowiedzi na pani pytanie?

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):
Naprawdę, panie ministrze, nie chodziło mi o tak dużą szczegółowość, tylko, żeby powiedział pan, że są to zarobki albo porównywalne, albo nieporównywalne, albo jest duża rozpiętość w zarobkach. Nauczyciel dyplomowany a młody doktorant. Skala.

Podsekretarz stanu w MNiSW Witold Jurek:
Pani minister podpowiada mi, że wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wynosi około 5000 zł. Mam tutaj dochody z tytułu umowy o pracę na stanowiskach docentów, adiunktów, starszych wykładowców. W tej chwili jest to 4938 zł. W tej grupie jest to porównywalne.

Jeżeli idzie o sytuację finansową uczelni, chciałbym zapewnić pana posła, że znam ją bardzo dobrze, i to sytuację każdej uczelni z osobna. Jeżeli idzie o wynik finansowy za

rok ubiegły – opieram się na sprawozdaniach finansowych, które mam – cztery uczelnie miały ujemny wynik finansowy, ale był on po części spowodowany przeinwestowaniem. Jest to coś, co pojawia się okresowo. W żadnej uczelni nie stwierdziłem tego, żeby brakowało środków na bieżące funkcjonowanie. Jest to pierwsza sprawa.

Druga sprawa. Składając wniosek o dofinansowanie projektów inwestycyjnych – chciałbym to podkreślić – uczelnie zapewniają, że będą miały środki na wykorzystanie tej infrastruktury, która powstanie. Nie chcę wdawać się w szczegóły, ale są różne mechanizmy finansowania infrastruktury i w związku z tym różne możliwości wykorzystania jej po zakończeniu realizacji zadania inwestycyjnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, stwierdzam zakończenie dyskusji w częściach dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego. Dziękuję posłom referentom. Dziękuję naszym gościom.

Przechodzimy do omówienia ostatniej opinii, opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej dotyczącej części budżetowych 82, 83.85. O przedstawienie wspólnej opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej poproszę panią poseł Ewę Wolak. Rozumiem, że pani poseł jest na sali.

Poseł Ewa Wolak (PO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. W imieniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej pragnę zarekomendować Wysokiej Komisji pozytywną opinię projektu budżetu państwa na rok 2012 w zakresie części budżetowej 82 dotyczącej subwencji ogólnych dla jednostek samorządu terytorialnego, pozytywną opinię w zakresie części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w określonych pozycjach związanych z oświatą i edukacją oraz w zakresie części budżetowej 85, która dotyczy budżetów wojewodów, w zakresie oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej. W tym względzie też jest opinia pozytywna. Oczywiście na posiedzeniu komisji była burzliwa dyskusja. Wcześniej też na posiedzeniu podkomisji do spraw ekonomiki edukacji i nauki. Po wyjaśnieniach Ministerstwa Edukacji Narodowej przyjęliśmy projekt opinii i zaopiniowaliśmy pozytywnie projekt budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, pani poseł. O opinię z ramienia Komisji Finansów Publicznych poproszę pana posła Szlachtę. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo.

Ze względu na skalę nakładów i znaczenie społeczne oraz głosy samorządów warto części tej poświęcić nieco czasu. Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego została zaplanowana w budżecie na 2012 rok w wysokości 38.711.095 tys. zł, co w stosunku do roku 2011 stanowi wzrost o 4,8%. Nie jest to wzrost spowodowany uwzględnieniem inflacji, ale następującymi czynnikami: po pierwsze, wynika to ze skutków przechodzących na 2012 rok podwyżek wynagrodzeń nauczycieli o 7%, które nastąpiły od dnia 1 września 2011 roku. Po drugie, wiąże się z planowaną podwyżką wynagrodzeń dla nauczycieli o 3,8% od dnia 1 września tego roku. Wreszcie, po trzecie, wiąże się ze skutkami prognozowanych zmian w liczbie i strukturze awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i jednostkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Z planowanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej wyłączona została rezerwa w wysokości 0,25% tej kwoty, co daję kwotę blisko 97.000 tys. zł. Część oświatowa subwencji ogólnej, pomniejszona o wspomnianą rezerwę, została podzielona następująco: dla gmin przypada kwota 23.285.885 tys. zł, dla powiatów kwota ponad 14.000.000 tys. zł, a dla województw kwota 778.304 tys. zł. Wyliczenie części oświatowej subwencji ogólnej przeprowadzono na podstawie liczby etatów nauczycieli oraz liczby uczniów i wychowanków. Nieuwzględnienie inflacji w naliczeniu wysokości tej części subwencji powo-

duje, że samorządy będą musiały ponieść jeszcze większe nakłady na oświatę aniżeli w roku 2011.

Kolejną częścią subwencji ogólnej jest część wyrównawcza dla gmin, którą zaplanowano w wysokości 6.227.108 tys. zł. Część podstawową subwencji ogólnej otrzyma 136 miast, 464 miasta-gminy oraz 1363 gminy. Część uzupełniającą otrzyma 7 miast, 433 miasta-gminy oraz ponad 1300 gmin. Jeżeli chodzi o część równoważącą subwencji ogólnej, to dla gmin w roku 2012 zaplanowano ją w wysokości 651.000 tys. zł. Otrzymają ją 194 miasta, 477 miast-gmin oraz blisko 1000 gmin.

Część rekompensującą subwencji ogólnej zaplanowano w wysokości 25.000 tys. zł, czyli na poziomie roku 2011. Wykaz gmin uprawnionych do otrzymania rekompensaty za ubytek dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych zostanie określony w drodze rozporządzenia przez ministra gospodarki.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów została zaplanowana na bieżący rok w wysokości 1.506.000 tys. zł, co stanowi tylko 95% kwoty z roku 2011. Część podstawową tej subwencji będą otrzymywać 302 powiaty, a część uzupełniającą 204 powiaty. Algorytm przyznania owej subwencji uwzględnia wskaźnik dochodów podatkowych z PIT i CIT oraz wskaźnik bezrobocia. Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów na rok 2012 wynosi 1.068.692 tys. zł i jest niższa o 6% w stosunku do roku 2011. Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw została zaplanowana w wysokości 1.004.000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Panie pośle, przepraszam, że przerywam. Mam sygnał, że wypowiada się pan na temat, który będzie przedmiotem obrad o godz. 16.00. Chodzi o część wyrównawczą subwencji oświatowej. Teraz mówimy tylko o oświacie i wychowaniu w ramach części 85.

Poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Zrozumiałem, że jest to subwencja ogólna dla jednostek w zakresie części oświatowej.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bez wyrównawczej.

Poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bez wyrównawczej. Dobrze, dziękuję bardzo. To na tym zakończę. Przejdę natomiast do części 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów 801 i 854.

Dział 801 to oświata i wychowanie. Dochody w tym dziale zaplanowano w wysokości 1284 tys. zł, co stanowi 119,4% dochodów w roku 2011. Źródłami dochodów są wpływy za legalizację świadectw szkolnych i dyplomów, opłaty za duplikaty świadectw oraz dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa. Wydatki zaplanowano w wysokości 171.744 tys. zł. Tutaj jest wzrost o niespełna 1%. Środki te zostały zaplanowane dla kuratorów oświaty głównie jako wydatki bieżące, wypłaty nagród kuratorów oświaty dla nauczycieli, wydatki majątkowe oraz wydatki na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli.

Dział 854 to edukacyjna opieka wychowawcza. Dochodów w tym dziale nie zaplanowano, natomiast wydatki zaplanowano w wysokości ponad 29.000 tys. zł. Jest to wzrost o 1,36%. Środki te przeznaczone są na sfinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Biorąc pod uwagę zaplanowane na rok 2012 kwoty, są one poniżej wskaźnika inflacji, a więc myślę, że będą problemy z zabezpieczeniem potrzeb w zakresie zorganizowania wypoczynku dla dzieci.

Proszę państwa, jeżeli chodzi o ostatnią część, są to rezerwy celowe z części 83. Rezerwy celowe są ukształtowane podobnie jak w roku poprzednim. Jest jedynie dodatkowa rezerwa na zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu planowanego wzrostu składki rentowej o 2%. Rezerwa ta jest zaplanowana w kwocie 450.000 tys. zł. Od razu mam pytanie, czy kwota ta pokryje rzeczywiste potrzeby związane z zapewnieniem opłacenia wzrostu składki rentowej o 2%. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, panie pośle. Proszę państwa, otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie poproszę przed-

stawiciela Ministerstwa Edukacji Narodowej o udzielenie odpowiedzi. Potem poproszę pana ministra Grabowskiego z Ministerstwa Finansów. Pani minister Jaroń, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Lilla Jaroń:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Przede wszystkim trzeba mieć na uwadze, że w zakresie subwencji jest to dla oświaty budżet wzrostowy. Uzupełniająco mamy jeszcze wydatki uwzględnione w rezerwach celowych. Równocześnie w trzecim i dziewiątym priorytecie mamy ogromną ilość środków unijnych. Jest to kwota ponad 11.000.000 tys. zł na całą perspektywę. Należy łączyć wszystkie źródła finansowania.

W art. 5a ust. 3 ustawy o systemie oświaty jest mowa o tym, że wydatki bieżące przeznaczone na oświatę samorząd zapewnia z dochodów własnych jednostek samorządowych. W związku z tym subwencję należy traktować tylko jako jedno ze źródeł współfinansowania wydatków oświatowych samorządów.

Niemniej jednak to, co na pewno należy podkreślić, to podtrzymanie trendu wzrostowego, jeżeli chodzi o płace nauczycieli. Wywiązując się z deklaracji, od roku 2007 co roku podnosimy płace. Skorzystali na tym przede wszystkim stażyści. Płaca w tej grupie kształtuje się na poziomie 2718 zł od dnia 1 września 2012 roku, płaca nauczyciela kontraktowego wynosi 3017 tys. zł. Było pytanie pani poseł, jak kształtują się płace nauczycieli akademickich w stosunku do nauczycieli jednostek samorządowych. Powiem jeszcze o płacy nauczycieli mianowanych, które wynoszą 3913 zł, i nauczycieli dyplomowanych, które wynoszą 5000 tys. zł. Są to średnie płace w grupie. Samorządy muszą sprawozdawać wykonanie średnich, przedstawiając to w załącznikach sprawozdawczych wysyłanych do regionalnych izb obrachunkowych.

W związku ze zwyżką składki rentowej utworzono rezerwę celową w wysokości 450.000 tys. zł. Na podstawie naszych danych wyjściowych Ministerstwo Finansów przygotowało dokładne wyliczenia. Proszę o uzupełnienie w tym względzie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, pani minister. Pani posłanka Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani minister, mówi pani o tym, że edukacja jest to zadanie własne. Rzeczywiście, jest to zadanie własne samorządów. Jeżeli są spotkania i samorządy na coś narzekają, to na to, że z roku na rok muszą do prowadzonej edukacji coraz więcej dokładać. Rozumiem, że próbują robić różne ruchy, restrukturyzacje, łączenia itd. Niemniej konsekwentnie jest narzekanie na brak równowagi. Czy resort posiada twarde dane, które pokazywałyby, że wzrost udziału własnego, nakładów własnych… Udział jest ze strony państwa, a to jest samorządów zadanie własne. Jaki jest udział samorządu w prowadzeniu zadania? Czy rośnie on z roku na rok? Przez trzy kadencje byłam w samorządzie sporego miasta. Rzeczywiście, są to wydatki mocno obciążające samorząd. Im mniejsza miejscowość, tym procentowy udział i zaangażowanie w edukację bardziej obciąża samorząd. Czy macie państwo wyliczoną dynamikę, powiedzmy, w ostatnich trzech latach? Czy samorządy używają tylko gołosłownego argumentu? Jak to naprawdę wygląda?

Skąd się wzięły dane na temat tego, że na pokrycie pełnej składki, tych 2% potrzebna jest kwota 750.000 tys. zł, a nie 450.000 tys. zł. Czy państwo sami to liczyliście? Czy samorządy zgłaszały swoje dane, a państwo je tylko weryfikowaliście?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję. Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MEN Lilla Jaroń:

Jeżeli chodzi o udział samorządów w finansowaniu wydatków na oświatę, to jeżeli potraktujemy subwencję jako 100% – mam dane od roku 2006 do roku 2010 – wynosi on około 20%, w niektórych latach jest to 22%. Można powiedzieć, że w zasadzie utrzymuje się on na poziomie 20-22%.

Jeżeli chodzi o pełne dane, przy pomocy, jakiej formuły zostały skalkulowane wydatki na składkę rentową, to poproszę Ministerstwo Finansów. Oczywiście korzysta-

no z danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej, dotyczących etatyzacji i stopnia awansu nauczycielskiego.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister Grabowski zechciałby ustosunkować się do opinii zawartej w wystąpieniach posłów referentów?

Podsekretarz stanu w MF Maciej Grabowski:

Dziękuję bardzo. Przede wszystkim chciałbym uzupełnić to, że w rezerwach jest przewidziana pozycja 74. Jest mowa, że część oświatowa subwencji ogólnej może ulec zwiększeniu z tytułu planowanego wzrostu składki rentowej o, jak pani poseł powiedziała, kwotę 450.000 tys. zł. Środki te są przewidziane w rezerwie.

O odpowiedź na pytanie, w jaki sposób to policzyliśmy, poproszę mojego współpracownika, jeżeli można.

Naczelnik Wydziału Oświaty w Departamencie Finansów Samorządu Terytorialnego MF Krzysztof Faliński:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Podstawą zaplanowania środków w rezerwie celowej są kwoty wzrostu wynagrodzeń w odniesieniu do planowanej średniorocznej liczby zatrudnionych nauczycieli w roku 2012 w stosunku do roku 2011 i odpowiedni okres obowiązywania składki rentowej, zgodnie z przepisami zmienionej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma dalszych pytań, chciałbym stwierdzić, że zakończyliśmy omawianie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej na temat części budżetowych dotyczących subwencji ogólnej, rezerw celowych i budżetów wojewodów w zakresie oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej. Dziękuję posłom referentom. Dziękuję gościom.

Informuję, że następne posiedzenie odbędzie się o godz. 16.00.

Zamykam posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.